

... Üniversitesinin vadeli mevduat hesaplarından kesilen BSMV ve G.Stopajı muafiyeti

Belge türü	Özelge
Kanun	GİDER VERGİLERİ KANUNU
Özelge no	90792880-180[Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi Uygulamaları]-138092
Tarih	27.05.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı

Diğer Vergiler Müdürlüğü

Sayı : 90792880-180[2019/11]-E.138092

27.05.2020

Konu: ... Üniversitesinin

vadeli mevduat hesaplarından kesilen

BSMV ve G.Stopajı muafiyeti

.....

İlgi : ... tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, vakıflar tarafından kurulacak yükseköğretim kurumlarının 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 56 ncı maddesine göre genel bütçeye dahil kamu kurum ve

kuruluşlarına tanınan mali muafiyet ve istisnalar ile diğer mali kolaylıklardan faydalanacakları hükmüne göre, Üniversitenizin banka hesaplarında bulunan vadeli mevduat hesaplarına uygulanan kesintilerin [stopaj ve banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV)] yapıp yapılmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrasında; sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkül sermaye dolayısıyla elde ettiği kar payı, faiz, kira ve benzeri iratların menkul sermaye iradı olduğu hükme bağlanmış olup aynı maddenin;

-(7) numaralı bendinde mevduat faizleri,

-(12) numaralı bendinde faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kâr payları ile kâr ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kâr payları ve özel finans kurumlarınca kâr ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kâr payları,

-(14) numaralı bendinde ise menkul kıymetlerin geri alım ve satım taahhüdü ile iktisap veya elden çıkarılması karşılığında sağlanan menfaatler

menkul sermaye iratları arasında sayılmıştır.

Anılan Kanunun geçici 67 nci maddesinde ise menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarının elde tutulması ve elden çıkarılmasından sağlanan gelirler ile mevduat faizleri, repo gelirleri ve katılım bankalarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine yönelik düzenlemelere yer verilmiş olup, anılan maddenin (4) numaralı fıkrasında; bankalar arası mevduat ile aracı kurumların borsa para piyasasında değerlendirdikleri kendilerine ait paralarına yürütülen faizler hariç olmak üzere, Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratlarından ödemeyi yapanlarca %15 oranında vergi tevkifatı yapılacağı, söz konusu maddenin (5)

numaralı fıkrasında ise "Gelir sahibinin gerçek veya tüzel kişi ya da dar veya tam mükellef olması, vergi mükellefiyeti bulunup bulunmaması, vergiden muaf olup olmaması ve elde edilen kazancın vergiden istisna olup olmaması (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkra hükümleri uyarınca yapılacak tevkifatı etkilemez. Şu kadar ki, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (I) bendi kapsamına giren kurumlar ile Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan borsa yatırım fonları ve emeklilik yatırım fonlarının elde ettikleri kazançlar üzerinden (1) ve (4) numaralı fıkralar uyarınca tevkifat yapılmaz." hükümlerine yer verilmiştir.

Ayrıca, geçici 67 nci maddenin (4) numaralı fıkrası kapsamında bazı tevkifat oranları, mevduat faizleri üzerinden 1/1/2013 tarihli ve 28515 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/4116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Karar ile vadesine göre %10 ila %15 arasında değişen oranlarda, döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizler üzerinden 21/3/2019 tarihli ve 30721 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 842 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının eki Karar ile vadesine göre %18 ve %20 oranında değişen oranlarda uygulanmak üzere yeniden tespit edilmiş bulunmaktadır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; vakıflar tarafından kurulacak yükseköğretim kurumlarına, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yer alan hükümler gereğince bir takım mali ayrıcalıklar tanınması, anılan kurumların bankaların vadeli mevduat hesaplarında değerlendirdiği meblağlardan elde edecekleri gelirler üzerinden yapılacak gelir vergisi tevkifatlarını etkilemeyeceğinden, Üniversitenize ait birikimlerin banka hesaplarında değerlendirilmesi neticesinde uhdenizde kalan faiz gelirleri üzerinden Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına istinaden gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

BANKA VE SİGORTA MUAMELELERİ VERGİSİ YÖNÜNDEN

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinin birinci fıkrasında, banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paraların BSMV'ye tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Mezkur Kanunun mükellefi belirleyen 30 uncu maddesinde, BSMV'yi banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği, matraha ilişkin 31 inci maddesinde ise BSMV'nin matrahının 28 inci maddede

yazılı paraların tutarı olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bu hükümler uyarınca, BSMV'de vergiyi doğuran olayın meydana gelebilmesi için BSMV mükellefleri olan banka, banker ve sigorta şirketlerince verginin konusuna giren bir muamele yapılması ve bu muamele sonucu lehe para alınması şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 2547 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin (b) bendinde, '*...Üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitüleri genel bütçeye dahil kamu kurum ve kuruluşlarına tanınan mali muafiyetler, istisnalar ve diğer mali kolaylıklardan aynen yararlanırlar.*' hükmü yer almaktadır.

Söz konusu Kanun hükmü gereğince üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitülerine bir takım mali ayrıcalıklar tanınması, anılan kurumların bankalarla yapacağı işlemlerde banka lehine kalan tutarlar üzerinden BSMV hesaplanmasını etkilemeyeceğinden, bankaların bu işlemlerde lehe aldığı tutarlar üzerinden BSMV hesaplamaları gerekmektedir.

Öte yandan, bankalarda bulunan vadeli mevduat hesapları üzerinden Üniversitenizin elde ettiği faiz gelirleri, banka bakımından lehe alınan para kapsamında olmadığından, BSMV'nin konusuna giren bir işlem söz konusu olmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026